

Informatiebrief aan de Raad

Zaaknummer: Z/20/044091
Documentnummer: 194044
Datum: dinsdag 23 juni 2020
Onderwerp: Meicirculaire Gemeentefonds 2020
Bijlage(n): -

Geachte Raad,

Inleiding/samenvatting

Op 29 mei jl. is de meicirculaire 2020 van het Gemeentefonds gepubliceerd. Door het late tijdstip van verschijnen en de doorlooptijd die het inzichtelijk maken van de gevolgen voor Wassenaar vraagt, konden de uitkomsten niet integraal in de reeds aangeboden Kadernota voor 2020 worden verwerkt. De voorliggende informatiebrief voorziet in de reguliere informatiebehoefte voor het opstellen van de nieuwe begroting. De brief is bovendien beschikbaar voorafgaand aan het debat over de kadernota en kan daar desgewenst bij worden betrokken.

Waar de circulaire evenwel geen informatie over geeft zijn de middelen die het Kabinet beschikbaar stelt om de eerste gevolgen van de corona-crisis op te kunnen vangen. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hoopt dat er medio juli een compleet beeld bestaat van de impact van de corona-aanpak en over de hoogte en omvang van de reële compensatie die medeoverheden hiervoor tegemoet kunnen zien.

Zoals eerder aan u gemeld is de circulaire ook gevrijwaard van de gevolgen van de voorgenomen herziening van de verdelingssystematiek van het Gemeentefonds. Dit, omdat met name de aansluitverschillen van het klassieke model dusdanig waren dat de rest van 2020 wordt gebruikt om met een beter verdeelmodel te komen dat, zoals er nu door het Kabinet naar lijkt te worden gestreefd, met ingang van 2022 in de uitkering verwerkt zal worden.

Van de circulaire gaat over de jaren 2019 en 2020 een bruto voordeel uit van in totaal € 306.000. (€ 37.000 over 2019 en € 268.000 over 2020) Deze bijstelling van de raming voor het lopende begrotingsjaar wordt in de najaarsnota over 2020 verwerkt.

Met ingang van 2021 zorgt een aantal factoren voor een trendmatig afnemend bruto voordeel van € 616.000 in 2021 tot een bruto voordeel van € 476.000 in 2024. Deze ontwikkeling wordt verwerkt in het meerjarenperspectief van de begroting voor 2021.

In netto termen, na aftrek van nieuwe of bij te ramen budgetten, het voorsorteren op toekomstige onderhoudsuitgaven en na correctie voor die compensaties en loonindexeringen die reeds voorzien zijn in de Kadernota, resteert ten opzichte van de Kadernota een licht voordelige uitkomst van resp. € 200.000 (2021), € 236.000 (2022), € 46.000 (2023) en uiteindelijk een nadeel van € 90.000 voor 2024. Gezien alle onzekerheden die op gemeenten afkomen en die derhalve nog niet in de Kadernota verwerkt konden worden stellen wij voor de uiteindelijke voordelen niet concreet te bestemmen maar om deze in afwachting van de ontwikkelingen toe te voegen aan de niet aangewende begrotingsruimte.

Gevolgen meicirculaire 2020

	bedragen * € 1.000, + = voordeel, - = nadeel	2020	2021	2022	2023	2024
Stand decembercirculaire 2019		29.075	29.402	29.624	29.950	30.297
Uitkeringsfactor, waarvan		105	717	940	776	655
1 -Afrekening 2019 plafond BTW-compensatiefonds		38				
2 -Afrekening accres 2019		38	19	19	19	19
3 -Verdeelreserve 2019 + doorwerking decembercirculaire		42	42	42	42	42
4 -Accres meicirculaire		-4	145	355	132	-97
5 -Nominale ontwikkeling a.g.v. verleggen basisjaar			527	522	525	528
-Overig		-8	-17	2	59	163
6 Ontwikkeling uitkeringsbasis, waarvan		-177	-263	-342	-322	-237
a -Gemeentelijke hoeveelheidsverschillen		75	53	-7	55	207
b -Ontwikkeling landelijke uitkeringsbasis		21	-42	-63	-105	-169
c -Idem, doorwerking decembercirculaire 2019		-274	-274	-272	-273	-275
Taakmutaties, in totaal		5	-15	-15	-15	-16
IU/DU/SU, waarvan		84	39	87	96	96
7 -Inburgering (IU)		52	40	88	97	97
8 -Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)		31				
-overig		1	-1	-1	-1	-1
9 WOZ		217	131	106	111	91
WOZ-waarden mutaties		217	-160	-164	-159	-180
WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven 2021			291	270	270	271
3 D's in het sociaal domein		65	-78	-77	-84	-113
10 Participatie (IU)		50	60	61	54	25
11 Voogdij/18+ (IU)		15	-138	-138	-138	-138
Stelposten		-31	85			
8 Maatschappelijke begeleiding statushouders		-31				
12 Vrijval onderuitputting BCF cf 2019			85			
Bruto nadeel (-)/ voordeel (+)		268	616	700	562	476
Stand meicirculaire 2020		29.343	30.018	30.324	30.512	30.773

Ontwikkelingen uitkeringsfactor

Ad 1, 2 & 3. Afrekening rijksbegroting en BTW-compensatiefonds over 2019

Het beroep op het BTW-compensatiefonds blijft in 2019 voor de gemeente een aanvullende € 38.000 achter bij de inschatting in de septembercirculaire en wordt uitgekeerd.

De jaarrekening over 2019 van het Rijk blijkt positiever dan de in de septembercirculaire uitgesproken verwachting. Dit komt omdat het Rijk een groot deel van de eigenlijk gerealiseerde onderuitputting aan reserves heeft toegevoegd waardoor deze toch als zogenaamde accres relevant uitgaven voor het gemeentefonds tellen.

Met de structurele uitkering van de verdeelreserve wordt de uitname in de decembercirculaire voor de nieuwe gegevens van de twee medicijn-maatstaven enigszins gecompenseerd. Deze aantallen gaven een dusdanige toename te zien dat de uitkeringsfactor verlaagd diende te worden. Deze grotendeels in post 6c opgenomen verlaging wordt nu enigszins gecompenseerd.

Ad 4. Accresontwikkeling

Ten opzichte van de septembercirculaire neemt de groei van het gemeentefonds in de 2021 en 2022 voornamelijk hogere rijksuitgaven en door loon- en prijsstijging toe.

De extra uitgaven van het Rijk om de gevolgen van de coronacrisis op te vangen werken niet door in de normeringssystematiek van het gemeentefonds en leiden daarom niet tot een effect op het accres.

Waar de corona-crisis wel voor heeft gezorgd is dat VNG en de fondsbeheerders zijn overeengekomen de accessen voor 2020 en 2021 bevroren worden op het niveau van de Voorjaarsnota van het Rijk, met andere woorden: de accessen zoals hier gepresenteerd. Dit overigens onder de voorwaarde dat indien er zich grote onverwachte wijzigingen zullen voordoen de fondsbeheerders en VNG in gesprek zullen gaan.

In 2023 en 2024 is weer sprake van lagere accessen die het gevolg zijn van lagere zorguitgaven op de Rijksbegroting door verwerking van de middellange termijnverkenning voor de zorg van het CPB. In cumulatieve termen is in 2024 sprake van een afname van het Gemeentefonds.

Ad 5. Verspringen basisjaar

In eerdere circulaire werd het jaar 2021 tegen constante prijzen (zonder indexatie) geraamd. Nu 2021 in de meicirculaire het nieuwe basisjaar wordt, vindt een structurele indexatie plaats tegen de prijsontwikkeling van het bruto binnenlands product.

Ad 6. Ontwikkeling uitkeringsbasis

De verwachte ontwikkeling van de gemeentelijke aantallen (6a) stemt eigenlijk alleen in 2021 enigszins overeen met de korting uit hoofde van de landelijke ontwikkelingen onder 6b. Van de overige jaren valt met name in 2024 het relatieve voordeel van de verwachte uitbreiding van de woningbouwrealisatie op.

De doorwerking van de eerder genoemde verwerking van de gestegen landelijke en in mindere mate gemeentelijke aantallen van twee medicijn-maatstaven werkt evenwel structureel door en zorgt voor een aanmerkelijk nadeel onder 6c.

Integratie-, Decentralisatie- en Suppletie-uitkeringen

Ad 7. Inburgering

Per 1 juli 2021 treedt de Wet Inburgering in werking. Zowel de incidentele bijdrage in de invoeringskosten als de structurele bijdrage in de uitvoeringskosten wordt verstrekt via een integratie-uitkering (als onderdeel van de algemene uitkering). De benodigde middelen voor de kosten van inburgeringsvoorzieningen worden verstrekt via een specifieke uitkering van het Ministerie van SZW. Het bedrag dat gemeenten in 2020 ontvangen betreft de incidentele bijdrage in de invoeringskosten en wordt over gemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners. De bedragen die gemeenten vanaf 2021 ontvangen betreffen een structurele bijdrage in de uitvoeringskosten. De verdeling van de integratie-uitkering zal naar verwachting in de decembercirculaire 2020 worden bijgesteld, als van zowel het aantal inwoners als het aantal personen met een niet- westerse migratieachtergrond nieuwe gegevens voorhanden zijn. In de gemeentelijk begroting 2020 zijn de lasten voor de invoering reeds geraamd; een raming voor de structurele uitvoeringslasten is voorsnog niet opgenomen. Hierom wordt geadviseerd deze laatste middelen in de begroting 2021 als budget te ramen (zie ook onder compensaties).

Ad 8. Maatschappelijke begeleiding statushouders

Op basis van het werkelijk aantal begeleide inburgeringsplichtige asielmigranten in de periode tot februari van dit jaar wordt met de gemeente afgerekend via een decentralisatie-uitkering. Tegenover deze verhoging staat onder de gemeentelijke stelposten een gelijke verlaging van de gemeentelijke raming voor deze post. In de gemeentelijke administratie wordt de per gerealiseerde ingeburgerde migrant te ontvangen € 2.370 budgettair neutraal verwerkt.

Wet Waardering Onroerende-Zaken

Ad 9. WOZ

In 2020 zorgt een verwachte lagere WOZ-waarde voor woningen en niet-woningen voor een lagere inkomstenmaatstaf en dus een lagere korting op de uitkering.

In meerjarenperspectief blijft de waardeontwikkeling van het Wassenaars vastgoed, ondanks de verwachte bescheiden uitbreiding van het aantal woningen, achter bij de landelijke ontwikkelingen: De verlaging van de landelijke rekentarieven zal een groter effect resulteren dan de gemeentelijke waardestijging.

3 D's in het sociaal domein

Ad 10. Participatie

In de integratie-uitkering voor Participatie is o.a. de uitkering voor de sociale werkvoorziening begrepen. Dit onderdeel wordt doorgesluisd naar de uitvoeringsorganisatie Kust-, Duin- en Bollenstreek. Mutaties op basis van actualisatie van de onderliggende aantallen van de sociale werkplaatspopulatie worden dan ook gecompenseerd.

Ad 11. Voogdij/18+

Indexatie van het budget leidt tot een hogere uitkering in 2020. Voor de daarop volgende jaren wordt evenwel verdeeld op basis van de laatste historische gegevens (over 2019) en is sprake van een fikse korting.

De invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel is met een jaar uitgesteld naar 2022. Hiermee verschuift de verantwoordelijkheid van de zorg van naar schatting 20.000 kinderen over heel

Nederland naar een andere gemeente. Vanwege de te betrachten zorgvuldigheid in het uitzoekwerk en overdrachts- en aanpassingswerkzaamheden moest besloten worden tot uitstel. Zo gauw de invoering heeft plaatsgevonden kan het budget voorgedij/18+ objectief verdeeld worden en wordt overheveling naar de algemene uitkering voorzien. Wat de effecten voor Wassenaar zijn is niet bekend.

Stelposten

Ad 8. Maatschappelijke begeleiding statushouders
Zie de toelichting hierboven.

Ad 12. Vrijval onderuitputting BCF

De toezichthouder ziet er met ingang van 2020 nauwlettend op toe dat de raming van de uit hoofde van de onderuitputting op het BTW-compensatiefonds (structureel) te verwachten baten niet hoger wordt geraamd dan de realisatie over 2019. Voor Wassenaar betekent dit dat voor 2021 € 125.000 kan worden geraamd in plaats van de tot nu toe opgenomen € 40.000. Voorzichtigheidshalve wordt in latere jaren wel weer de behoudende € 40.000 geraamd.

Compensaties

Het in de eerste tabel berekende bruto effect van de meicirculaire dient gecorrigeerd te worden voor verschillende beschikbaar te stellen of te korten budgetten die daarmee buiten de algemene middelen blijven.

	bedragen * € 1.000, + = voordeel, - = nadeel	2020	2021	2022	2023	2024
Bruto nadeel (-)/ voordeel (+)		268	616	700	562	476
Compensaties in budgetten						
7 Uitvoeringskosten Inburgering (miv halverwege 2021)		0	-40	-88	-97	-97
10 Participatie (IU) WSW		-47	-57	-58	-51	-21
11 Stelpost areaaluitbreiding					-50	-130
	Totaal compensatie	-47	-97	-146	-198	-248
Netto nadeel (-)/ voordeel (+)		221	519	554	364	228

In dit kader zijn de structureel beschikbaar gestelde (nu nog algemene dekkings-) middelen voor de uitvoeringskosten van de nieuwe wet inburgering van belang. De geadviseerde beschikbaarstelling in de vorm van nieuwe budgetten in de begroting 2021 e.v. is natuurlijk de bevoegdheid van de raad welke bij het vaststellen van de begroting geformaliseerd wordt. De compensatie van de extra middelen voor de sociale werkvoorziening betreft het verplichte doorsluizen aan de gemeenschappelijke regeling Kust-, duin- en Bollenstreek.

Ad 11. Stelpost areaaluitbreiding

In de jaren 2022 en 2023 wordt uitbreiding van het aantal woonruimten voorzien. Daar de gemeentelijke meerjarenbegroting nog niet voorziet in de extra benodigde onderhoudsbudgetten wordt daarvoor in de daaropvolgende jaren een stelpost in de begroting opgenomen. Per woonruimte wordt hiervoor uitgegaan van een budget van iets meer dan € 700.

Gevolgen voor perspectief Kadernota 2021.

	bedragen * € 1.000, + = voordeel, - = nadeel	2021	2022	2023	2024
Netto nadeel (-)/ voordeel (+)		519	554	364	228
Resultaat decembercirculaire 2019 (zie raadsinformatiebrief)		0	1	1	1
Reeds geraamde dekking looncorrectie Kadernota		-303	-303	-303	-303
Compensatie politiek ambtsdragers reeds geraamd		-17	-17	-17	-17
Per saldo effect t.o.v. kadernota		200	236	46	-90
Saldo Kadernota		144	15	-42	90
Saldo Kadernota gecorrigeerd voor meicirculaire		344	250	4	-1

In de Kadernota voor 2021 is met een tweetal zaken reeds rekening gehouden nl. de loonindexatie en de compensatie van politiek ambtsdragers. Deze zaken zijn beide verwerkt in de meicirculaire en dienen derhalve uit de vergelijking te worden gehaald om te bepalen wat de invloed op het in de Kadernota gepresenteerde meerjarensaldo is. Daarnaast is in de raadsinformatiebrief over de decembercirculaire 2019 aangegeven dat het (verwaarloosbare) gevolg betrokken wordt bij de meicirculaire. Vandaar de mutatieregel.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. H.I.P. Oppatja,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.